

ỦY HỘI SÔNG MÊ CÔNG

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào chính thức gửi thông báo về

Dự án Thủy điện Don Sahong

Viên Chăn, CHDCND Lào, ngày 3 tháng 10 năm 2013—Chính phủ Lào đã chính thức thông báo với Ủy hội Sông Mê Công về quyết định tiếp tục phát triển Dự án Thủy điện Don Sahong tại khu vực Siphandone thuộc Nam Lào. Đập sông thông thường này sẽ hoạt động liên tục quanh năm và sản xuất 260 mega wat điện.

Trong thông báo gửi Ban Thư ký Ủy hội Sông Mê Công ngày 30 tháng 9 năm 2013, CHDCND Lào cũng đã cung cấp nghiên cứu kỹ thuật hoàn chỉnh về tính khả thi, trong đó có các đánh giá tác động về xã hội và môi trường của dự án và nghiên cứu về ngành cá để chia sẻ với các nước thành viên của Ủy hội Sông Mê Công—Căm-pu-chia, Thái Lan và Việt Nam.

Theo Chính phủ CHDCND Lào, việc thi công dự án này dự kiến bắt đầu trong tháng 11 năm 2013 và hoàn thành vào tháng 2 năm 2018. Quá trình vận hành thương mại được lên kế hoạch bắt đầu vào tháng 5 năm 2018. Nguồn năng lượng điện do dự án này tạo ra sẽ được bán toàn bộ cho ngành năng lượng của quốc gia là Điện lực Lào (Electricite du Laos) nhằm cung cấp cho nhu cầu điện trong nước gia tăng.

Ông Hans Guttman, Giám đốc Điều hành Ban Thư ký Ủy hội Sông Mê Công cho biết: “CHDCND Lào trình dự án này như việc sử dụng nước bên trong lưu vực trên lòng chảy Hou Sahong chiếu theo quy trình Thông báo. Việc đệ trình này sẽ tạo điều kiện cho các nước thành viên được thông báo có thể đoán trước việc sử dụng nước của dự án và bất kỳ tác động nào từ việc sử dụng nước này”.

Theo quy định trong Quy chế Thông báo, Tham vấn trước và Thỏa thuận (PNPCA) của Ủy hội Sông Mê Công, quy trình Thông báo được đề cập ở trên là một trong ba điều kiện tiên quyết riêng biệt đối với việc phát triển các loại hình dự án sử dụng nước khác nhau ở Hạ lưu Sông Mê Công. Quy trình thông báo là yêu cầu bắt buộc đối với các dự án sử dụng nước quanh năm bên trong hạ lưu và với các dự án chuyển dòng giữa các lưu vực trên các phụ lưu của Sông Mê Công, cũng như đối với việc sử dụng nước vào mùa mưa trên dòng chính. Các thông tin từ quy trình này giúp các nước thành viên lên kế hoạch cho các dự án sử dụng nước khác.

Hai quy trình khác là Tham vấn trước và Thỏa thuận. Quy trình Tham vấn trước áp dụng đối với các dự án đề xuất sử dụng nước trên dòng chính vào mùa khô, chuyển dòng nước từ dòng chính sang các lưu vực khác trong mùa mưa và chuyển dòng nước dư thừa sang các lưu vực khác vào mùa khô. Quy trình Thỏa thuận cụ thể là yêu cầu bắt buộc đối với các dự án chuyển dòng nước từ dòng chính sang các lưu vực khác vào mùa khô.

Chính phủ Lào đã trình hồ sơ thuyết minh dự án trong đó trình bày tóm lược những nét chính của dự án này. Hồ sơ trình còn bao gồm đánh giá tác động lũy tích, các đánh giá về tác động

lên môi trường và xã hội, các kế hoạch quản lý và quan trắc môi trường và xã hội, kế hoạch hành động tái định cư và các tài liệu kỹ thuật.

Ban Thư ký Ủy hội Sông Mê Công đã trình thông báo này và sẽ tiếp tục cung cấp thêm tài liệu cho các thành viên Ủy ban Liên Hợp của ba nước khác để xem xét.

Theo ông Guttman, “Quy chế Thông báo, Tham vấn trước và Thỏa thuận (PNPCA) thừa nhận cách tiếp cận thích ứng trong quá trình thực hiện các quy trình thủ tục. Về vấn đề này, Ban Thư ký sẽ dành thời gian để tạo điều kiện thảo luận, cung cấp các quan điểm khách quan và có cơ sở khoa học, cũng như tiếp tục trình bày bất kỳ ý kiến bình luận nào về thông báo này cho Ủy ban Liên Hợp. CHDCND Lào đã thể hiện sự sẵn sàng thảo luận thêm về dự án này với các nước thành viên khác nếu có bất kỳ mối quan tâm hoặc ý kiến bình luận nào.”

Cho đến nay, ngoài thông báo về dự án Don Sahong, còn có 41 dự án trên các phụ lưu của Sông Mê Công đã được trình để tiến hành quy trình Thông báo theo quy định của Quy chế Thông báo, Tham vấn trước và Thỏa thuận — 3 dự án của Căm-pu-chia, 17 dự án của CHDCND Lào, 2 dự án của Thái Lan và 19 dự án của Việt Nam. Cho đến nay, Dự án Thủy điện Xayaburi là dự án duy nhất đã được đề xuất nằm trên dòng chính và do vậy, đã đệ trình để tiến hành quy trình Tham vấn trước.

Dự án Don Sahong đặt tại huyện Khong, tỉnh Champasak ở CHDCND Lào và nằm trên lòng chảy Hou Sahong dài 5 Km, là một trong những dòng chảy phụ phan dòng của Sông Mê Công cách biên giới Lào- Căm-pu-chia khoảng 2 Km về thượng du. Đập nước nhà máy phát điện sẽ có chiều cao 30 mét và sẽ bắc qua cuối dòng chảy ở hạ du, với chiều rộng 100 mét.

Quy chế Thông báo, Tham vấn trước và Thỏa thuận - PNPCA được quy định chi tiết theo Hiệp định Mê Công năm 1995. Quy chế thể hiện sự cam kết của các nước Ủy hội Sông Mê Công cùng cộng tác với nhau để bảo vệ môi trường và sự cân bằng sinh thái trong lưu vực này và ngăn ngừa những ảnh hưởng có hại. Vì mục đích thực hiện Quy chế này, sử dụng nước được định nghĩa là bất kỳ việc sử dụng nước nào có thể có tác động đáng kể đến chất lượng nước hoặc đến chế độ dòng chảy của dòng chính Sông Mê Công.

Lưu ý cho các biên tập viên:

Ủy hội Sông Mê Công là một tổ chức liên chính phủ, chịu trách nhiệm về hợp tác quản lý bền vững Lưu vực Sông Mê Công, có các nước thành viên là Căm-pu-chia, CHDCND Lào, Thái Lan và Việt Nam. Ủy hội Sông Mê Công được thành lập để thúc đẩy hợp tác giữa các nước thành viên và do vậy, Ủy hội không phải là một tổ chức đa quốc gia hoặc một tổ chức chế định.

Để giải quyết thách thức này, Ủy hội xem xét tất cả các ngành, như duy trì bền vững nghề cá, xác định các cơ hội cho nông nghiệp, duy trì tự do vận tải, quản lý lũ lụt và duy trì các hệ sinh thái quan trọng. Đặt lên trên tất cả các vấn đề này là những ảnh hưởng trong tương lai của lũ lụt cực đoan hơn, hạn hán kéo dài hơn và mực nước biển dâng liên quan đến biến đổi khí hậu. Trong công tác tư vấn của mình, Ủy hội Sông Mê Công nhằm vào việc tạo điều kiện đối thoại rộng rãi giữa chính phủ các nước, khu vực tư nhân và xã hội dân sự.

Ban Thư ký của Ủy hội Sông Mê Công cung cấp các dịch vụ kỹ thuật, tư vấn và hành chính cho các quốc gia thành viên. Ban Thư ký tạo điều kiện cho các cuộc họp vùng của các nước thành viên và tư vấn kỹ thuật cho việc quy hoạch, điều phối và hợp tác chung. Ban Thư ký

còn cộng tác chặt chẽ với các cơ quan điều phối của 4 nước thành viên, các Ủy ban Mê Công Quốc gia và các cơ quan nhà nước khác. Hiện nay, Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa và Liên bang Myanmar tham gia là các Bên Đối thoại của Ủy hội Sông Mê Công.

Để biết thêm thông tin, xin liên hệ:

Mr Surasak Glahan , Cán bộ truyền thông

Tel: +856 263 263 or +856 20 555 28726 (Viên chẵn)

Email: Surasak@mrcmekong.org